

Rationell kariesterapi – primära tänder För barn med flera kariesangrepp.

Akutfas

- Tänder med infektion och/eller värk extraheras.
- Icke symptomgivande tänder: stoppa progression genom temporära fyllningar.
- Svåra fall: konsultera i första hand resursteam i barntandvård och vid behov pedodontin.

0–3 år – akutfas

- Tänder med infektion och/eller värk extraheras.
- Sedering eller generell narkos.
- Icke symptomgivande tänder:
 - Sedera och behandla flera tänder samtidigt.
 - Molarer handexkaveras: gör rent i kanterna, karies pulpalt kan lämnas. Undvik läsion.
 - Förse tanden med temporär fyllning IRM, glasjonomer eller kompomer.
 - Fronttänder: avvakta behandling.
- Svåra fall: konsultera i första hand resursteam i barntandvård och vid behov pedodontin.

4–6 år – akutfas

- Tänder med infektion och/eller värk extraheras.
- Tänder med djupa kariesangrepp extraheras.
- Mindre djupa kariesangrepp handexkaveras: gör rent i kanterna, karies pulpalt kan lämnas. Undvik läsion.
- Förse tanden med temporär fyllning IRM, glasjonomer eller kompomer.
- Exkavera en sida i taget.
- Eventuellt behov av sedering.
- Svåra fall: konsultera i första hand resursteam i barntandvård och vid behov pedodontin.

7–11 år – akutfas

- Symptomgivande och/eller infekterade tänder extraheras.
- Tänder med djupa kariesangrepp extraheras.
- Mindre djupa kariesangrepp: hänsyn bör tas till bettutveckling.
- 04:or har litet värde för bettutvecklingen.
 - Förhindra progression av kariesskadan och avvakta exfoliation.
 - Exkavera: gör rent i kanterna, karies pulpalt kan lämnas, undvik läsion.
 - Förse tanden med temporär fyllning IRM, glasjonomer eller kompomer.

- Extrahera tänder med dålig prognos.
- 05:or har värde för bettet fram till dess att 6:or är i ocklusion, därefter samma som för 04:or.
 - Undvik om möjligt extraktion innan 6:or är i ocklusion.
 - Skydda 6:ans mesialyta.
 - Mesial karies exkaveras och förses med IRM, glasjonomer eller kompomer.
 - Distal karies, skydda 6:an med proxitektor, exkaveras och förses med IRM, glasjonomer eller kompomer.
- Eventuellt behov av sedering.
- Svåra fall, konsultera i första hand resursteam i barntandvård och vid behov pedodontin.

Profylaxfas

- Individuell profylax.
- Etablera regelbundna hygienvanor tre gånger/dag.
- Fluortandkräm
- Extra fluortillförsel i form av fluorlackning var tredje månad.
- Kostdiskussion med motiverande samtal.
- Utvärdera efter tre månader eller vid behov.

0–3 år – profylaxfas

- Individuell profylax. Täta kontroller i början.
- Föräldrarna ska kunna borsta sitt barns tänder.
- Tandborstning tre gånger per dag.
- Fluortandkräm 1 000 ppm.
- Tänderna ska vila efter tandborstning.
- Extra fluortillförsel i form av fluorlackning var tredje månad.
- Kostdiskussion med motiverande samtal, två timmar mellan målen.
- Minska sockerkonsumtionen.
- Kontakt med barnhälsovården (BHV).
- Utvärdera efter tre månader eller tätare.

4–6 år – profylaxfas

- Individuell profylax. Täta kontroller i början.
- Föräldrarna ska kunna borsta sitt barns tänder.
- Tandborstning tre gånger per dag, två minuter.
- Fluortandkräm 1 000 ppm.
- Tänderna ska vila efter tandborstning.
- Extra fluortillförsel i form av fluorlackning var tredje månad.
- Kostdiskussion med motiverande samtal, två timmar mellan målen.
- Minska sockerkonsumtionen.
- Utvärdera efter tre månader eller tätare.
- Inskolning till behandling.
- Fissurförsegling av 6:or och primära molarer.

7–11 år – profylaxfas

- Individuell profylax. Täta kontroller i början.
- Föräldrarna ska kunna borsta sitt barns tänder.
- Visa hur man borstar på barnet.
- Tandborstning tre gånger per dag, två minuter.
- Fluortandkräm 1 450 ppm.
- Tänderna ska vila efter tandborstning.
- Extra fluortillförsel i form av fluorlackning var tredje månad.
- Kostdiskussion med motiverande samtal, två timmar mellan målen.
- Utvärdera efter 3 månader eller vid behov.
- Fissurförsegling av 6:or och 7:or.

Fyllningsfas

Avvakta tills barnet är behandlingsmoget och kariessituationen är under kontroll.

0–3 år – fyllningsfas

Avvakta tills barnet är behandlingsmoget och kariessituationen är under kontroll.

4–6 år – fyllningsfas

- Avvakta tills barnet är behandlingsbart.
- Avvakta tills kariesprogressionen är avstannad.
- Laga permanent med glasjonomer, kompomer eller komposit.
- Var generös med anestesi.

7–11 år – fyllningsfas

- Avvakta tills kariesprogressionen är avstannad.
- Laga permanent med glasjonomer, kompomer eller komposit.
- Efter 8 års ålder lagas inte 04:or.
- Efter 10 års ålder lagas inte 05:or.
- Var generös med anestesi.